

Sociala företag och social innovation i media 2008–2019

Rapport 0296

Vi stärker Sverige genom att stärka företagens konkurrenskraft

Tillväxtverket ska skapa så bra förutsättningar som möjligt för företag i hela landet att vara konkurrenskraftiga. Det innebär att vi öppnar dörrar och river barriärer – för ett Sverige där fler företag vill, kan och vågar.

Kunskap, nätverk och finansiering är våra viktigaste verktyg. Tillväxtverkets insatser skapar direkta resultat hos de företag och aktörer som vi samverkar med, men även förutsättningar för företag och regioner att möta framtidens utmaningar. Vårt största enskilda uppdrag är att bidra till att EU-medel investeras i projekt för regional konkurrenskraft och sysselsättning.

Tillväxtverkets publikationer kan laddas ner på tillvaxtverket.se. Vill du beställa en tryckt publikation eller söker du en publikation som publicerades innan 2015 hänvisar vi till vår webbshop publikationer.tillvaxtverket.se.

© Tillväxtverket

Stockholm, 2019-09-16

Digital: ISBN 978-91-88961-23-5

Rapport 0296

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Carin Persson

Telefon, växel 08-681 91 00

Inledning av Tillväxtverket

För att skapa en hållbar tillväxt behövs fler företag som bidrar till sociala och miljömässiga samhällsvinster. Bland samhällsentreprenörer och sociala företag finns många innovativa lösningar på samhällsutmaningar. I februari 2018 lanserade regeringen en strategi för att stärka sociala företag och social innovation för att bidra till ett hållbart samhälle. Samtidigt fick Tillväxtverket och Vinnova varsitt uppdrag att genomföra insatser för att stärka utvecklingen av socialt företagande i Sverige.

Tillväxtverket har sedan 2004 på olika sätt uppmärksammat och arbetat med området socialt företagande. Under den här tiden har vi sett ett växande intresse för sociala företag och samhällsentreprenörskap. För att få en översiktlig temperaturmätning av hur området utvecklats fick mastersstudenten Allan Abdi under sommaren 2019 i uppdrag att undersöka hur begrepp som social innovation, socialt företagande och samhällsentreprenörskap varit synliga i tryckt och webbaserad svensk media under de senaste tio åren. Det här är en sammanfattning av hans rapport.

Innehåll

2. Metod	5
2.1 Datainsamling	6
2.2 Sökord	6
3. Sökträffar 2008–2018.....	8
4. Analys av artiklar 2018–2019.....	10
4.1 Offentlig förvaltning och främjandeinsatser.....	10
4.2 Sociala företag samt entreprenörers framgångar och insatser	11
4.3 Entreprenörstävlingar	11
4.5 Sammanfattning.....	11
Referenser.....	12
Bilaga13	

1. Sammanfattning

Hur mycket syns av området under perioden februari 2008 till juli 2019?

En slutsats som kan dras utifrån denna undersökning är att områdena socialt företagande, samhälls-entreprenörskap och social innovation blivit mer uppmärksammade i medier under den senaste tioårsperioden. 2008 var antalet artiklar för samtliga sökord 208 träffar i Retriever. 2018 gav samma sökord totalt 763 träffar. År 2016 sticker särskilt ut – då gav sökorden över 1000 träffar.

Den största ökningen av antal nyhetsinslag skedde mellan 2015–2016 med sökordet socialt entreprenörskap med 166 nyhetsinslag och därefter social innovation med 90 nyhetsinslag. Den största ökningen i antal sökord från 2008 till 2018 är social innovation, då antal nyhetsinslag ökade från nio till 199 stycken på tio år.

Vad skriver svensk media om i samband med socialt företagande och social innovation?

Totalt analyserades trettio artiklar under perioden andra februari 2018 till första juli 2019. Syftet var att undersöka hur socialt företagande, social innovation mm lyfts fram i media. Rapportens resultat sammanfattades till tre huvudsakliga områden:

- Den offentliga förvaltningens roll och främjande insatser
- Sociala företag och samhälls-entreprenörers framgångar och insatser
- Entreprenörstävlingar

Vi kan se att media skriver om regioner, kommuner och myndigheters kunskapsfrämjande insatser. När media skriver om sociala företags framgångar och insatser lyfter man ofta innovativa sådana. Ett tredje vanligt tema är samhälls-entreprenörer som engagerar sig i olika tävlingar som UF och Årets Samhälls-entreprenör. En iakttagelse är att nästan alla av de artiklar som skrivs om området är positiva.

2. Metod

Rapporten har inhämtat nyhetsartiklar från två sökmotorer – Retriever och Google News.

Denna rapport består av två delar:

1. En beskrivning av antal sökningar på sökorden socialt företagande, social innovation, socialt entreprenörskap, Samhälls-entreprenör och arbetsintegrerade sociala företag (ASF) under perioden 2008–2019. Sökningarna är gjorda i Retriever.
2. En tematisk sammanställning av vilket slags innehåll som lyfts i media kopplat till sökorden ovan. Analysen är gjord utifrån trettio artiklar publicerade mellan 2 feb 2018 och 1 juli 2019.

2.1 Datainsamling

Rapporten utgår från Nationalencyklopedins definition av massmedier som är, tekniska medier och mediaorganisationer som förmedlar information eller underhållning till en stor publik.¹

Datainsamlingen har huvudsakligen varit nyhetsartiklar som getts ut i tryckt och digital format via Veckans Affärer, Upphandling24 och Dagens Samhälle. Ett fåtal artiklar har samlats in från icke traditionella nyhetsmedium. Dessa har varit från universitet och myndigheter som på olika sätt deltar i regeringsuppdraget. Materialet har kategoriserats under nyheter och anses spela en betydande roll för datainsamlingen. Blogginlägg och liknande är former av media är inte inhämtat vid datainsamlingen. Sammanställning av artiklarna finns som bilaga i denna rapport.

Viktiga aspekter att ta hänsyn till:

- Tidsperiod
- Relevans

Materialinsamlingens tidsperiod är från dagen då regeringen lanserade sin strategi, den andra februari 2018 till och med den första juli 2019. Rapportens materialinsamling sorterades utifrån relevans.

Kriterierna för vilka artiklar som dyker upp när i sökmotorerna är komplexa och utgår från flera variabler. Enligt Google består sökmotorn av en serie algoritmer: sökordet, sidornas relevans och källornas expertis i ämnet. Googles rankingssystem ska kartlägga det mest relevanta och användbara resultatet på så kort tid som möjligt. Resultatet baseras på trettio inhämtade artiklar och bestämdes i samråd med Tillväxtverkets team. En anledning för valet av både Retriever och Google är att skribenten i inledande fas upptäckte att sökmotorerna genererade olika artiklar för samma sökord.

2.2 Sökord

Denna sammanställning har, som tidigare nämnts, inhämtat nyhetsartiklar från två sökmotorer – Retriever och Google News.

Relevanta sökord bestämdes tillsammans med Tillväxtverkets team för socialt företagande. Sökorden är: socialt företagande, social innovation, socialt entreprenörskap, samhällsentreprenör och arbetsintegrerade sociala företag (ASF).

¹ Nationalencyklopedin. *Massmedier*.

Nedan en illustration av hur dessa olika begrepp kan beskrivas förhålla sig till varandra.

Illustration Tillväxtverket. Definitioner och begrepp.²

Samhälls- och socialt företagande – en person, som själv eller tillsammans med andra, tar fram affärsmässiga eller andra lösningar på samhällsutmaningar och därigenom utvecklar de samhällsnyttiga funktionerna.³

Samhälls- och socialt företagande eller socialt företagande? – är synonymer till varandra och används idag båda två. Ordet "social" har lånats från engelskans *social*, som syftar på samhälle. I Sverige syftar ordet social ofta inte lika brett. Eftersom sociala företags främsta syfte är samhällsnyttan i form av miljömässig och/eller social hållbarhet – i kombination med ekonomisk hållbarhet. Med andra ord inte enbart den sociala aspekten, tycker vi att ordet samhälls- och socialt företagande bättre framhåller det breda perspektivet. Rapporten kommer framöver att endast använda sig av synonymen samhälls- och socialt företagande.⁴

Socialt företagande – Det främsta målet i sociala företag är samhällsnyttan, vilket uppnås genom att företaget eller organisationen bedriver en affärsmässig verksamhet.⁵

Arbetsintegrerade sociala företag (ASF) – är en typ av sociala företag. Ett ASF har två affärsidéer, en kommersiell idé och en annan som syftar till att skapa jobb för personer

² Tillväxtverket. *Definitioner och begrepp*. <https://tillvaxtverket.se/amnesomraden/affarsutveckling/socialt-foretagande/definitioner-och-begrepp.html> Hämtad 2019-07-03.

³ Ibid.

⁴ Ibid.

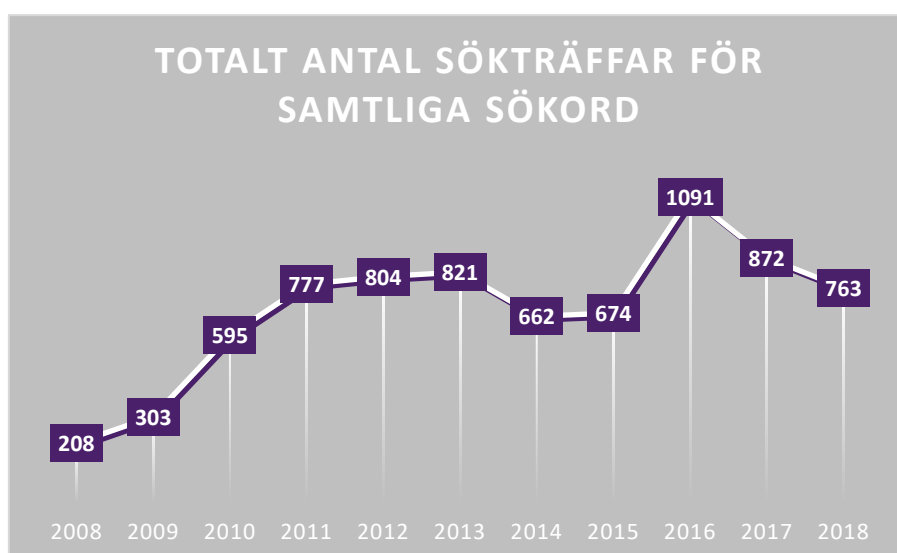
⁵ Ibid.

som står långt ifrån arbetsmarknaden.⁶

Social innovation – är en ny eller nyskapande tjänst, produkt eller process, samarbete och/eller metod vars huvudsyfte är att möta samhällets utmaningar, där de samhällsnyttiga funktionerna utvecklas.⁷

3. Sökträffar 2008–2018

Tabellen nedan redovisar en kvantitativ närvarobild av området socialt företagande och social innovation i både tryckt och webbaserad svensk media under de senaste tio åren. Här inkluderas alla sökord. Den största ökningen i antal nyhetsinslag skedde under perioden 2015–2016.

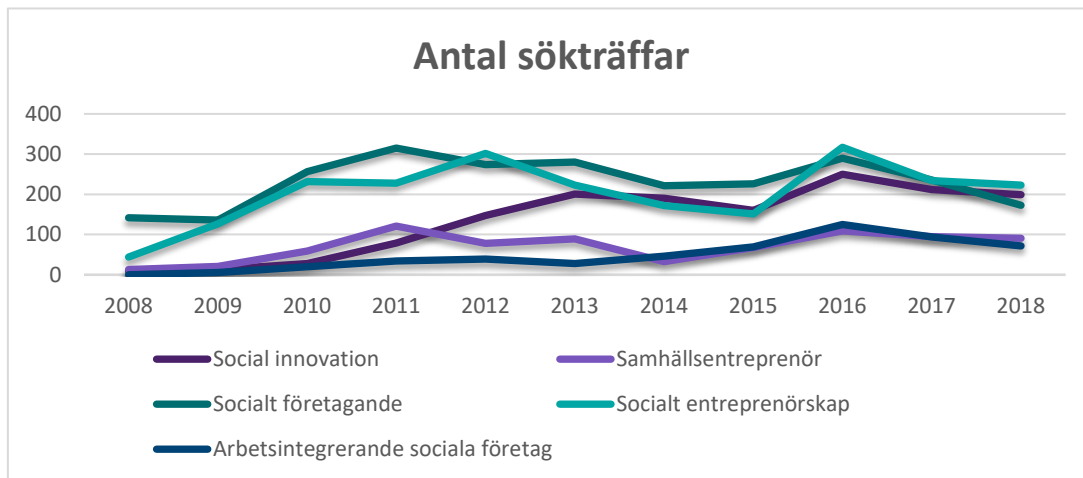

(Tabell 1. Sammanställning enligt resultat från Retriever)

Tabell 2 nedan redovisar antal nyhetsinslag utifrån respektive sökord de senaste tio åren. Den största ökningen av antal nyhetsinslag skedde mellan 2015–2016 med sökordet socialt entreprenörskap med 166 nyhetsinslag och därefter social innovation med 90 nyhetsinslag.

⁶ Tillväxtverket. *Definitioner och begrepp*. <https://tillvaxtverket.se/amnesomraden/affarsutveckling/socialt-foretagande/definitioner-och-begrepp.html> Hämtad 2019-07-03.

⁷ Ibid.

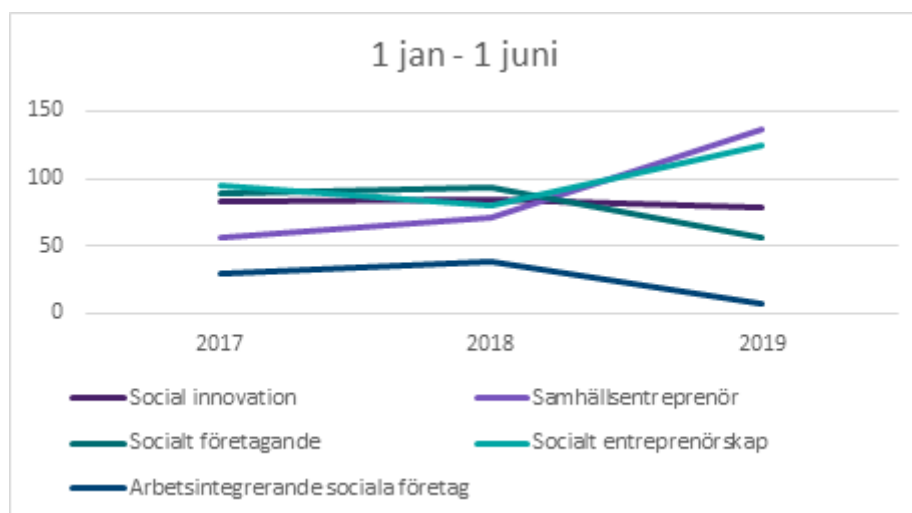

(Tabell 2. Sammanställning enligt siffror från Retriever)

År 2008 rapporterades nyhetsinslag med sökordet Arbetsintegrerade socialt företag noll gånger och 2016 rapporterades 125 nyhetsinslag. 2018 finns det 72 träffar. Begreppet Arbetsintegrerade socialt företag började användas först 2010–2011, innan dess användes socialt företag för alla typer av socialt företagande. Den största ökningen i antal sökord från 2008 till 2018 är social innovation. Antal nyhetsinslag ökade från nio till 199 stycken på tio år.

För att kompensera avlägsnandet av 2019 i föregående figur konstruerades tabell 3 för första halvan av året, januari till och med juni, från 2017 till 2019. Anledningen till att 2019 inte är med i tidigare figur är för att denna undersökning gjordes i juli 2019.

För att få en rättvis jämförelse valdes samma period för tidigare två år i figuren nedanför.

(Tabell 3. Sammanställning enligt siffror från Retriever)

Figuren visar på en ökad trend av orden samhällsentreprenör och socialt entreprenörskap samtidigt som arbetsintegrerade sociala företag minskar under samma period. En

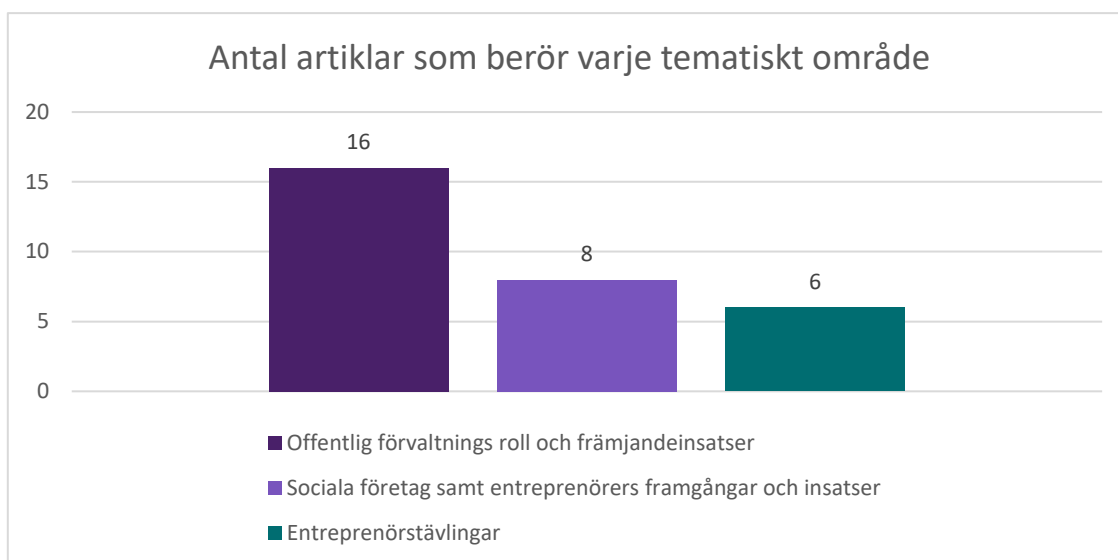
händelse som kan ha bidragit till ökningen är regeringens strategi som lanserades i början av februari månad 2018.

4. Analys av artiklar 2018–2019

Vad skriver då medier om området socialt företagande och social innovation?

Analysen bygger på ett urval av trettio artiklar under perioden andra februari 2018 (då regeringens strategi för socialt företagande lanserades) till första juli 2019. Artiklarna har hittats via sökmotorerna Retriever och Google. Rapportens resultat sammanfattades till tre huvudsakliga områden:

- Den offentliga förvaltningens roll och främjande insatser
- Sociala företag och samhällsentreprenörers framgångar och insatser
- Entreprenörstävlingar

(Tabell 4.)

Här presenteras en kvantitativ bild av fördelningen i antal nyhetsinslag utifrån de trettio artiklarna. Figuren visar på en klar dominans av första temat med femtio procent av nyhetsartiklarna. Andra och tredje temat står för cirka 25 respektive 15 procent av nyhetsartiklarna.

4.1 Offentlig förvaltning och främjandeinsatser

Artiklarna presenterar huvudsakligen hur regioner, kommuner och myndigheter bidrar till främjandet av socialt företagande både i Sverige och i EU. De beskriver hur flera regioner genomför insatser som är främst kunskapshöjande inom bland annat anbudsskrivning, rollen sociala företag spelar både i Sverige samt EU och erfarenheter

med socialt företagande. Myndigheters insatser är huvudsakligen inom finansiering samt metod- och verktygsutveckling.

4.2 Sociala företag samt entreprenörers framgångar och insatser

Artiklarna berör exempelvis insatser för utsatta grupper, personliga skildringar av samhällsentreprenörer och investerare, samt olika bolag och stiftelser som vill bidra till ökat samhällsengagemang och -utveckling både i Sverige och utomlands.

4.3 Entreprenörstävlingar

Artiklarna handlar om finalister och vinnare i tävlingar som Årets samhällsentreprenörer, som arrangeras av aktörer som UF och Dagens Samhälle. Angående Dagens samhälle handlar resultatet om tävlingens finalister för både 2018 och 2019 där vi ser samhällsentreprenörer finna lösningar på samhällsutmaningar inom integration, utbildning, demokrati, vård och inkludering.

4.5 Sammanfattning

Denna sammanställning är ett försök till en första översiktlig bild av hur området skildras i tryckt media under 2018–2019. Det skulle krävas en analys av ett större material för en mer nyanserad framställning av hur socialt företagande, samhällsentreprenörskap och social innovation skildras.

Utifrån det urval som gjorts ser vi att regeringens satsning gör ett synligt avtryck i media genom att ett stort antal artiklar handlar om främjandeinsatser som finansieras av medel kopplade till regeringens strategi.

En annan tydlig kategori artiklar lyfter fram "goda exempel" på företag, entreprenörer och investerare som vill bidra till att lösa olika samhällsutmaningar. Även då det gäller artiklar kopplade till Entreprenörstävlingar så handlar det om att lyfta fram intressanta lösningar hos de entreprenörer som deltagit i tävlingarna.

Artiklarna är överlag positivt inställda till socialt företagande, samhällsentreprenörskap och social innovation. I något fall lyfts dock att förståelsen för socialt företagande är låg och att det försvårar för deras verksamhet. Även artiklar inom kategorin "Offentlig förvaltning och främjandeinsatser" lyfter just problematiken för de sociala företagen i mötet med befintlig finansiering och rådgivning.

Referenser

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber AB.

Dnr. (2018). *N2018/00713/FF*.

Google. (den 2 Juli 2019). *Så fungerar sökalgoritmer*. Hämtat från Google:
<https://www.google.com/intl/sv/search/howsearchworks/algorithms/>

Nationalencyklopedin. (den 11 juli 2019). Hämtat från Massmedier:
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/massmedier>

Regeringskansliet. (2018). *Regeringens strategi för sociala företag – ett hållbart samhälle genom socialt företagande och social innovation*. Hämtat från Regeringskansliet:
<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2018/02/regeringens-strategi-for-sociala-foretag--ett-hallbart-samhalle-genom-socialt-foretagande-och-social-innovation/>

Tillväxtverket. (den 3 Juli 2019). *Definitioner och begrepp*. Hämtat från Tillväxtverket:
<https://tillvaxtverket.se/amnesomraden/affarsutveckling/socialt-foretagande/definitioner-och-begrepp.html>

Bilaga

Totalt analyserades trettio artiklar under perioden andra februari 2018 till första juli 2019 via sökmotorerna Retriever och Google. Här finns en sammanställning av artiklarna som analyserades.

Offentlig förvaltnings roll och främjande insatser

Nyhetsartikel 1⁸ – Region Norrbotten och region Västerbotten driver projekt som utvecklar socialt företagande. Kunskapsnivån anses variera mellan kommuner och regioner. Projektägarna har kartlagt ett stort intresse att arbeta mer med sociala företag. De kunskaphöjande insatserna har huvudsakligen gett kommunerna en mötesplats för utbyte av erfarenhet - bland annat inom metod, anbudsskrivning och erfarenheter med socialt företagande.

Nyhetsartikel 2⁹ – Tillväxtverket finansierar projekt som berör social hållbarhet. Artikeln lyfter fram myndighetens roll i regeringsuppdraget och vilka nyttor det finns med att vända sig till myndigheten. För den som satsar på social hållbarhet, finansierar Tillväxtverket bland annat arbetsuppgifterna, projektledning, resekostnader, externa tjänster och lokalkostnader.

Nyhetsartikel 3¹⁰ – Region Örebro, ingår från och med hösten 2018, i EU-kommissionens expertgrupp för social ekonomi och socialt företagande. Uppdraget är sexårigt och gruppen ska stötta EU-kommissionen i utvecklande frågor om social ekonomi och socialt företagande i Europa. Det är en möjlighet för region Örebro län att få mer erfarenhet på en större skala och samtidigt vara med att påverka Europas arbete med socialt företagande.

Nyhetsartikel 4¹¹ – Region Västernorrland satsar två miljoner kronor på att kartlägga sociala företag och skapa bättre förutsättningar för dem. Det tas emot positivt av en lokal Samhällsentreprenör som kan både dra nytta av detta i form av arbetskraft men samtidigt hjälpa till för att lösa ett samhällsproblem.

⁸ Mynewsdesk. 2019. *Regioner utvecklar socialt företagande*.
<http://www.mynewsdesk.com/se/tillvaextverket/news/regioner-utvecklar-socialt-foeretagande-358593>
(hämtad 2019-10-05)

⁹ Breakit. 2019. *Tillväxtverket öppnar kassakistan för att utveckla socialt företagande*.
<https://www.breakit.se/artikel/20388/tillvaxtverket-oppnar-kassakistan-for-att-utveckla-socialt-foretagande> (hämtad 2019-10-04)

¹⁰ Mynewsdesk. 2018. *Region Örebro län tar plats i expertgrupp inom EU*.
<http://www.mynewsdesk.com/se/region-orebro-lan/pressreleases/region-oerebro-laen-tar-plats-i-expertgrupp-inom-eu-2728011> (hämtad 2019-10-04)

¹¹ Sveriges Radio. 2019. *Regionen vill stötta sociala företag*.
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=110&artikel=7155573> (hämtad 2019-10-05)

Nyhetsartikel 5¹² – Gimo i Östhammars kommun kombinerar ett arbetsintegrerade socialt företag och ett lokalt kulturarv vid namnet Kvarnen. En ekonomisk förening ska bildas och därefter kan kommunen börja strukturera upp arbetet. De siktar på att öppna till oktober 2018. I byggnaden finns ett museum, ateljéer och utställningslokaler och på bottenvåningen hyr Sandvik Coromant. Östhammar kommun ansvarar för kaféverksamheten och diverse konferenser. Syftet med projektet är att både hålla ett kulturarv vid liv och samtidigt integrera människor, som länge stått utanför arbetsmarknaden, för att bryta utanförskap.

Nyhetsartikel 6–9¹³ – Mötesplatsen Social Innovation är ett initiativ med stöd av Vinnova som etableras över hela landet. De huvudsakliga deltagande aktörerna är Luleå tekniska universitet, samt universiteten i, Jönköping, Malmö, Stockholm, Umeå och Örebro. Plattformen ska fungera som ett erfarenhetsbyte mellan universitet runt om i landet. Arbetet mellan universiteten kommer i stor vikt att präglas av metod och verktygsutveckling. Syftet är att främja social innovation, socialt entreprenörskap och socialt företagande samt bidra till regeringsuppdraget att främja sociala företag.

Nyhetsartikel 10¹⁴ – den 29 april 2019 gick Vinnova ut med att ytterligare 28 miljoner kommer att investeras i social innovation. Exempel på projekt som kommer att finansieras är en demokratipilot för högstadiet, AI och en metod för att tidigare identifiera personer som är i riskzon för åtstörning.

Nyhetsartikel 11¹⁵ – i en intervju med några företagare rapporterar en artikel om hur de upplever att techbranschen ofta prioriteras vid stöd för social innovation. Företagare anser att definitionen för vad som räknas som en innovation är otydlig och behöver granskas. Intervjupersonerna anser att det är lättare att avgöra för bidragsgivaren vilken påverkan techföretagen kommer ha med sin insats i jämfört med ett socialt företag där resultatet inte går att räkna lika tydligt i siffror.

¹² Upsala Nya Tidning. 2018. *Kvarnen i Gimo får ett uppsving*.
<https://www.unt.se/nyheter/osthammar/kvarnen-i-gimo-far-ett-uppsving-5098525.aspx> (hämtad 2019-10-04)

¹³ Luleå Tekniska Universitet. 2019. *Storsatsning på social innovation*.
<https://www.ltu.se/ltu/Samverkan/Nyheter/Storsatsning-pa-social-innovation-1.184174> (hämtad 2019-10-04)

Malmö Universitet. 2019. *Nationell storsatsning växlar upp arbetet med social innovation i Sydsverige*.
<https://mau.se/nyheter/nationell-storsatsning-vaxlar-upp-arbetet-med-social-innovation-i-sydsverige/> (hämtad 2019-10-04)

Umeå Universitet. 2019. *Umeå universitet med i storsatsning på social innovation*.
<https://www.umu.se/nyheter/umea-universitet-med-i-storsatsning-pa-social-innovation-7649806/> (hämtad 2019-10-04)

¹⁴ Vinnova. 2019. *28 miljoner till social innovation*.
<https://www.vinnova.se/nyheter/2019/04/28-miljoner-till-social-innovation/> (hämtad 2019-10-04)

¹⁵ Upsala Nya Tidning. 2019. *Social innovation har svårare att få stöd*.
<https://www.unt.se/ekonomi/social-innovation-har-svarare-att-fa-stod-5273257.aspx> (hämtad 2019-10-05)

Nyhetsartikel 12¹⁶ – Region Örebro söker aktivt upp arbetsintegrerade företag. Det handlar om tjänster inom cykelreparation där ändamålet är att integrera människor som ligger långt ifrån arbetsmarknaden, arbetslivet och samhället. Regionen tar även initiativ, där det är möjligt, att anordna anbudsskola för liknande företag och berättar om kommande behov samt offentlig upphandling. Budskapet är att istället för att fastan i planer på stora upphandlingar, kan det ibland vara mer effektivt med mindre upphandlingar som är enklare och samtidigt ger snabbare resultat.

Nyhetsartikel 13¹⁷ – Arbetsförmedlingen prövar en ny modell med övningsplatser hos arbetsintegrerade sociala företag i Gävleborgs län. Initiativet syftar till att öka civilsamhällets medverkan och platserna ska erbjudas i en lugn och trygg arbetsmiljö med handledning. Leverantörer som är aktuella för platserna är företag, kooperativ eller andra aktörer som syftar till att integrera arbetssökande socialt eller yrkesmässigt.

Nyhetsartikel 14 – avslutningsvis beskriver en artikel hur svårt det är som arbetsintegrerade socialt företag att konkurrera med andra företag. Det hade kunnat förbättrats med hjälp av reserverade kontrakt och/ eller social hänsyn i lagen om offentlig upphandling. Artikeln uttrycker sig på ett sätt som visar att dessa två kontrakt är väsentliga för att ett socialt företag ska kunna drivas.

Sammanfattning

Artiklarna har huvudsakligen presenterat hur regioner, kommuner och myndigheter bidrar till främjandet av socialt företagande både i Sverige och i EU. Flera regioner genomför insatser som är främst kunskapshöjande inom bland annat anbudsskrivning, rollen sociala företag spelar både i Sverige samt EU och erfarenheter med socialt företagande. Myndigheters insatser är huvudsakligen inom finansiering, metod och verktygsutveckling samt upphandling.

Lista över samtliga nyhetsartiklar

Artikel 1 – Mynewsdesk. 2019. *Regioner utvecklar socialt företagande.*

<http://www.mynewsdesk.com/se/tillvaextverket/news/regioner-utvecklar-socialt-foeretagande-358593> (hämtad 2019-10-05)

Artikel 2 – Mynewsdesk. 2018. *Region Örebro län tar plats i expertgrupp inom EU.*

<http://www.mynewsdesk.com/se/region-orebro-lan/pressreleases/region-oerebro-laen-tar-plats-i-expertgrupp-inom-eu-2728011> (hämtad 2019-10-04)

Artikel 3 – Mynewsdesk. 2018. *Region Örebro län tar plats i expertgrupp inom EU.*

¹⁶ Upphandling24. 2018. *Dialog om små värden får stor effekt.*

<https://upphandling24.se/dialog-om-sma-varden-far-stor-effekt/> (hämtad 2019-10-04)

¹⁷ Upphandling24. 2018. *Arbetsförmedlingen prövar nya vägar.*

<https://upphandling24.se/arbetsformedlingen-provar-nya-vagar/> (hämtad 2019-10-04)

<http://www.mynewsdesk.com/se/region-orebro-lan/pressreleases/region-oerebro-laentar-plats-i-expertgrupp-inom-eu-2728011> (hämtad 2019-10-04)

Artikel 4 – Sveriges Radio. 2019. *Regionen vill stötta sociala företag*
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=110&artikel=7155573> (hämtad 2019-10-05)

Artikel 5 – Upsala Nya Tidning. 2018. *Kvarnen i Gimo får ett uppsving.*
<https://www.unt.se/nyheter/osthammar/kvarnen-i-gimo-far-ett-uppsving-5098525.aspx>
(hämtad 2019-10-04)

Artikel 6-9 – Luleå Tekniska Universitet. 2019. *Storsatsning på social innovation.*
<https://www.ltu.se/ltu/Samverkan/Nyheter/Storsatsning-pa-social-innovation-1.184174>
(hämtad 2019-10-04)

Malmö Universitet. 2019. *Nationell storsatsning växlar upp arbetet med social innovation i Sydsverige.*
<https://mau.se/nyheter/nationell-storsatsning-vaxlar-upp-arbetet-med-social-innovation-i-sydsverige/> (hämtad 2019-10-04)

Umeå Universitet. 2019. *Umeå universitet med i storsatsning på social innovation.*
<https://www.umu.se/nyheter/umea-universitet-med-i-storsatsning-pa-social-innovation-7649806/> (hämtad 2019-10-04)

Mötesplatsen Social Innovation. 2019. *Satsning på social innovation.*
<https://socialinnovation.se/satsning-pa-social-innovation/> (hämtad 2019-10-04)

Artikel 10 – Vinnova. 2019. *28 miljoner till social innovation.*
<https://www.vinnova.se/nyheter/2019/04/28-miljoner-till-social-innovation/> (hämtad 2019-10-04)

Artikel 11 – Upsala Nya Tidning. 2019. *Social innovation har svårare att få stöd.*
<https://www.unt.se/ekonomi/social-innovation-har-svarare-att-fa-stod-5273257.aspx>
(hämtad 2019-10-05)

Artikel 12 – Upphandling24. 2018. *Dialog om små värden får stor effekt.*
<https://upphandling24.se/dialog-om-sma-varden-far-stor-effekt/> (hämtad 2019-10-04)

Artikel 13 – Upphandling24. 2018. *Arbetsförmedlingen prövar nya vägar.*
<https://upphandling24.se/arbetsformedlingen-provar-nya-vagar/> (hämtad 2019-10-04)

Sociala företag samt samhällsentreprenörers framgångar och insatser

Nyhetsartikel 1¹⁸ – ett socialt företag syftade till att integrera ensamkommande ungdomar utan CV och referenser. Genom medel från Arvsfonden har företaget anställt ungdomar hos en snickerifabrik i småländska Skillingaryd. Efter arbetet i snickerifabriken har ungdomarna varit redo att hoppa in vid behov. I Norrtälje anställdes ungdomar via ett café med ekologiska, närproducerade varor och fair trade. Arbetet har erbjudit en plats till över 100 ungdomar. Artikelns betonas samtidigt att regeringen har begränsade kunskaper om de sociala företagens möjligheter och det försvårar deras utveckling.

Nyhetsartikel 2 – Sösdalaborna har möjligheten att köpa lokala ekologiska varor från sitt lokala sociala företag. Prima Prima är en ekonomisk förening som samarbetar med kommunens arbetsmarknadsenhet och Arbetsförmedlingen. Deltagarna i det sociala företaget är personer som hamnat långt från arbetsmarknaden. Prima Prima är i princip helt ideellt och är ett initiativ som grundar sig i tro på att hjälpa andra som har det svårt.

Nyhetsartikel 3¹⁹ – artikeln lyfter att ett företags fokus tidigare endast var att tjäna pengar och ofta strunta i resten. I dag talas det om samhällsentreprenörer som arbetar för att skänka bort överskottet. Nu är det dags att ta ett ytterligare steg enligt en artikel. Det talas om att skänka hela avkastningen till välgörenhet som social entreprenör och affärsidéen har fungerat. Hittills har Stefan Krook med företaget Good Cause skänkt över 50 miljoner kronor till välgörenhet.

Nyhetsartikel 4²⁰ – ett annat fall i materialinsamlingen visar på hur en före detta politiker byter karriär genom att engagera sig som en social entreprenör efter tio år i svensk politik. Amir Sajadi fick nog av makt och inflytande – förändring och påverkan var närmare hjärtat. Åren som social entreprenör har präglats av att bygga bolag, först en PR-byrå och sedan Cityveterinären. Några år senare valde entreprenören att påbörja en strukturell förändring genom Järvaskolan som fokuserar på socioekonomiskt svaga områden i Sverige. Genom tydligt uppsatta mål om kunskapskrav och sättet att arbeta nära med föräldrarna till eleverna kunde Sajadi förändra på riktigt i jämfört med sin tid som politiker. I dag får skolan ett flertal donationer och intresset har ökat lavinartat. Emellertid

¹⁸ Dagens Samhälle. 2018. *Sociala företag – en lyckad plattform för integration*. <https://www.dagensamhalle.se/debatt/sociala-foretag-en-lyckad-plattform-integration-23375> (hämtad 2019-10-04)

¹⁹ Veckans Affärer. 2019. *"Socialt entreprenörskap är redan på väg ut – här är nästa steg"*. <https://www.va.se/nyheter/2019/02/08/socialt-entreprenorskap-ar-redan-pa-vag-ut--har-ar-nasta-steg-insights/> (hämtad 2019-10-06)

²⁰ Veckans Affärer. 2018. *Från politiker till social entreprenör: "Jag ville inte vara en cynisk maktmänniska – jag vill driva förändring"*. <https://www.va.se/nyheter/2018/11/16/fran-politiker-till-social-entreprenor-jag-ville-inte-vara-en-cynisk-maktmanniska--jag-vill-driva-forandring/> (hämtad 2019-10-04)

brister samarbetet med näringslivet och offentliga sektorn.

Nyhetsartikel 5²¹ – norska miljardären, Johan H Andresen, intresse för socialt entreprenörskap väcktes vid en träff hos World Economic Forum i Davos. Andresen upptäckte att det som saknades hos socialt entreprenörskap var det som familjeföretaget Ferd kunde erbjuda – kapital, kompetens inom affärsutveckling och nätverk. Miljardären har även involverat sig i att starta Norges motsvarighet till Ung Företagsamhet. I dag, tio år senare, har Andresen i Ferd's portfölj 22 samhälls-entreprenörsbolag. Av dessa är nio aktiva och till resterande bidrar Ferd endast med nätverk och support. Ferd's portfölj fokuserar på samhällsproblemet om utanförskap.

Nyhetsartikel 6 – Alf Grankvist är en pensionerad samhälls-entreprenör som fortfarande tycker det är lika roligt som viktigt att hjälpa andra. Grankvist blev egenföretagare 1967 och är idag vd för Eurocable och benämnd som samhälls-entreprenör av näringslivschefen i Ale kommun på grund av de positiva konsekvenserna arbetet har för samhället. Grankvist betonar att det är hans morfar som är anledningen till engagemanget. Han arbetade som bysmed och var mycket hjälpsam. Idag är Alfred den äldst ledamoten i Näringslivsrådet.

Nyhetsartikel 7-8²² – bland materialinsamlingen framkom två internationella satsningar av svenska aktörer. Den första är Optimizer Foundation som investerar i socialt entreprenörskap i Östafrika. Det andra är IKEA som vill främja samhälls-entreprenörskap globalt.

Optimizer Foundation är en ickevinstdrivande stiftelse baserad i Stockholm. Investeringen är i två bolag, mensskydd och hygienartiklar via en e-handelsplattform och en app som fungerar som Apples röstassistent Siri. Hygienartiklarna ökar närvaron i skolan då enligt DN stannar 30 procent av skolflickor i Afrika hemma när de har mens eftersom de inte har tillräckligt med pengar för att köpa bindor.

Appen, utan internetkoppling och smartphone, möjliggör för en person att kunna skicka en fråga via sms och få svar om var relevant information går att inhämta. Frågorna kan exempelvis handla om hur en öppnar ett bankkonto eller effektiviserar sin odling.

Ikea strävar efter att få samhälls-entreprenörer att växa globalt. Med hjälp av Ashoka, ett internationellt nätverk med cirka 4 000 samhälls-entreprenörer vill Ikea skapa globala lösningar av redan testade lokala metoder. Områden som prioriteras är insatser inom

²¹ Veckans Affärer. 2018. *Norska miljardären: "Jag får stå påls av att skala sociala innovationer"*.
<https://www.va.se/nyheter/2018/07/09/norska-miljardaren-jag-far-stapals-av-att-skala-sociala-innovationer/> (hämtad 2019-10-04)

²² Breakit. 2018. *Optimizer Foundation investerar i socialt entreprenörskap i Östafrika*.
<https://www.breakit.se/artikel/17074/optimizer-foundation-investerar-i-socialt-entreprenorskap-i-ostafrika> (hämtad 2019-10-04)

Dagens Industri. 2019. *Ikea ska få sociala entreprenörer att växa globalt*.
<https://www.di.se/nyheter/ikea-ska-fa-sociala-entreprenorer-att-vaxa-globalt/> (hämtad 2019-10-04)

jämställdhet, jämlikhet och minskade inkomstklyftor där Ikea vill nyttja sina kunskaper inom storskalig tillverkning och internationell tillväxt.

Sammanfattning

Artiklar som berör integrerande insatser för utsatta grupper, personliga skildringar av samhällsentreprenörer och investerare, samt olika bolag och stiftelser som vill bidra till ökat samhällsengagemang och -utveckling både i Sverige och utomlands.

Lista över samtliga nyhetsartiklar

Nyhetsartikel 1 – Dagens Samhälle. 2018. *Sociala företag – en lyckad plattform för integration.*

<https://www.dagensamhalle.se/debatt/sociala-foretag-en-lyckad-plattform-integration-23375> (hämtad 2019-10-04)

Nyhetsartikel 3 – Veckans Affärer. 2019. *"Socialt entreprenörskap är redan på väg ut – här är nästa steg".* <https://www.va.se/nyheter/2019/02/08/socialt-entreprenorskap-ar-redan-pa-vag-ut-har-ar-nasta-steg-insights/> (hämtad 2019-10-06)

Nyhetsartikel 4 – Veckans Affärer. 2018. *Från politiker till social entreprenör: "Jag ville inte vara en cynisk maktmänniska – jag vill driva förändring".*

<https://www.va.se/nyheter/2018/11/16/fran-politiker-till-social-entreprenor-jag-ville-inte-vara-en-cynisk-maktmanniska--jag-vill-driva-forandring/> (hämtad 2019-10-04)

Nyhetsartikel 5 – Veckans Affärer. 2018. *Norska miljardären: "Jag får stå på av att skala sociala innovationer".* <https://www.va.se/nyheter/2018/07/09/norska-miljardaren-jag-far-stapals-av-att-skala-sociala-innovationer/> (hämtad 2019-10-04)

Nyhetsartikel 7-8 – Breakit. 2018. *Optimizer Foundation investerar i socialt entreprenörskap i Östafrika.*

<https://www.breakit.se/artikel/17074/optimizer-foundation-investerar-i-socialt-entreprenorskap-i-ostafrika> (hämtad 2019-10-04)

Dagens Industri. 2019. *Ikea ska få sociala entreprenörer att växa globalt.*

<https://www.di.se/nyheter/ikea-ska-fa-sociala-entreprenorer-att-vaxa-globalt/> (hämtad 2019-10-04)

Entreprenörstävlingar

Resultatet nedanför presenterar sex nyhetsartiklar och lyfter tävlingarna som bland annat Ung företagsamhet och Dagens Samhälle anordnar.

Nyhetsartikel 1 - den första artikeln handlar om en grupp ekonomielever som reser till Riga för att delta i en internationell motsvarighet till Sveriges Ung företagsamhet. Deltagande länder, utöver Sverige, är Lettland, Estland, Ryssland och Island. Gruppen kommer att få presentera och besvara frågor om sitt fiktiva företag inom socialt entreprenörskap och hur detta hade löst ett samhällsproblem. Dessutom besöker gruppen från Kalmar Lettlands officiella UF-mässa och får gå på studiebesök hos sociala företag i Riga.

Nyhetsartikel 2²³ – detta stycke och nästkommande två handlar om tre kandidater som tävlar om Dagens Samhälles titel som Årets Samhällsentreprenör 2018. Finalisterna är valda utifrån nominerade ideella organisationer, företag och samhällsentreprenörer. Den första finalisten är Cocrisis som handlar om mobil krishantering för kommuner. Med hjälp av en säkerhetsapp kan en person nå ut till berörda personer inom organisationen för exempelvis ett äldreboende eller en skola vid kritiska incidenter. Appen beskrivs som effektiv krishantering.

Politikerveckan Järva är den andra finalisten och handlar om att få politikerna att närma sig befolkningen. Initiativet syftar till att förändra den befintliga kulturen. För Politikerveckan Järva är 115 utställare och 76 seminarier planerade och statsministern Stefan Löfven har gjort en tydlig markering med sitt deltagande.

Den sista finalisten är Vän i Umeå som startades 2011 som ett ideellt nätverk för mötesplatser och kontakter mellan svenskar och invandrare. På Facebook existerar det en grupp med 4 500 medlemmar som kan komma i kontakt med varandra. Det arrangeras varje vecka aktiviteter som dans, volleyboll, pingis och matlagning. Det anordnas även språkkaféer och fester, samt matchningar mellan enskilda, familjer och ensamkommande barn med svenskar.

Nyhetsartikel 3²⁴ – Eco Dogs hamnade på andraplats i kategorin Årets samhällsentreprenör på UF-mässan i Örebro. Idén att utveckla nedbrytningsbara avföringspåsar för hundar föddes ur ett miljötänk kombinerat med hundintresset hos alla i gruppen. I Sverige finns det 900 000 hundägare, så det behovet finns där.

²³ Dagens Samhälle. 2018. *De kan bli Årets samhällsentreprenör*.
<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/de-kan-bli-arets-samhallsentreprenor-21935> (hämtad 2019-10-04)

²⁴ Karlskoga Tidning. 2019. *Eco Dogs vann juryns intrresse på UF-mässan*.
<https://www.karlskogatidning.se/2019/03/18/eco-dogs-vann-juryns-intresse-pa-uf-massan/> (hämtad 2019-10-04)

Karlskoga Tidning. 2019. *Eco Dogs vann juryns intrtesse på UF-mässan.*
<https://www.karlskogatidning.se/2019/03/18/eco-dogs-vann-juryns-intresse-pa-uf-massan/> (hämtad 2019-10-04)

Nyhetsartikel 4-6²⁵ – maj 2019 presenterade Dagens Samhälle de finalisterna som kan bli årets Samhällsentreprenör vid Dagens Samhälles stora Samhällsgala. Finalisterna specialiserar sig inom lärarbrist i segregerade bostadsområden, matlagningsglädje på Issboenden och förstärkt läsförmåga med hjälp av AI-teknik för skolelever.

Teach for Sweden, är en av finalisterna, är ett utbildningsprogram som möjliggör för akademiker att arbeta och studera samtidigt. Arbetet riktas mot skolor i problembelastade bostadsområden i syfte att bekämpa lärarbristen i dessa områden.

Appen Matglad var inledningsvis ett stöd till personer med funktionshinder och andra som gillar att laga mat men som inte får tillräckligt med stöd i traditionella kokböcker. Appen ger stöd i val av ingredienser, vilka köksredskap som är nödvändiga för att exempelvis vispa och steka samt när potatisen ska börja kokas. För vissa personer kan dessa aspekter i matlagningen anses självklara men de bakom appen ansåg att det finns en tydlig målgrupp som fortfarande är i behov av stöd. Appen fick en mycket bredare målgrupp än planerat.

Med hjälp av AI-algoritmer som analyserar elevers ögonrörelser kan en objektiv bedömning av läsförmåga hos varje elev ske. Företaget Lexplore erbjuder dessutom metoder och undervisningsmaterial för läsutveckling för elever med varierande läsförmågor. Tjänsten existerar i dag hos cirka femtio skolor och kommuner samt en del friskolekoncerner.

Vinnaren av Årets Samhällsentreprenör 2019 blev Matglad. Artikeln beskriver vinnaren Matglad som en seger för ett inkluderande samhälle, där fler människor får utföra det som andra ser som självklart.

Dagens Samhälle. 2019. *Tre kan bli Årets Samhällsentreprenör.*
<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/tre-kan-bli-arets-samhallsentreprenor-27505> (hämtad 2019-10-04)

Dagens Samhälle. 2019. *Fyra vinnare som leder utvecklingen.*
<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/fyra-vinnare-som-leder-utvecklingen-27591>

²⁵ Dagens Samhälle. 2019. *Tre kan bli Årets samhällsentreprenör.*
<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/tre-kan-bli-arets-samhallsentreprenor-27505> (hämtad 2019-10-04)

Dagens Samhälle. 2019. *Fyra vinnare som leder utvecklingen.*
<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/fyra-vinnare-som-leder-utvecklingen-27591> (hämtad 2019-10-05)

(hämtad 2019-10-05)

Sammanfattning

Artiklar som berör finalister och vinnare i tävlingar som Årets samhällsentreprenörer, som arrangeras av aktörer som UF och Dagens Samhälle. Angående Dagens samhälle handlar resultatet om tävlingens finalister för både 2018 och 2019 där vi ser samhällsentreprenörer finna lösningar på samhällsutmaningar inom integration, utbildning, demokrati, vård och inkludering.

Lista över samtliga nyhetsartiklar

Nyhetsartikel 2 – Dagens Samhälle. 2018. *De kan bli Årets samhällsentreprenör.*

<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/de-kan-bli-arets-samhallsentreprenor-21935>

(hämtad 2019-10-04)

Nyhetsartikel 3 – Karlskoga Tidning. 2019. *Eco Dogs vann juryns intrtesse på UF-mässan.*

<https://www.karlskogatidning.se/2019/03/18/eco-dogs-vann-juryns-intresse-pa-uf-massan/> (hämtad 2019-10-04)

Nyhetsartikel 4-6 – Dagens Samhälle. 2019. *Tre kan bli Årets samhällsentreprenör.*

<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/tre-kan-bli-arets-samhallsentreprenor-27505>

(hämtad 2019-10-04)

Dagens Samhälle. 2019. *Fyra vinnare som leder utvecklingen.*

<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/fyra-vinnare-som-leder-utvecklingen-27591>

(hämtad 2019-10-05)

Tillväxtverket

Swedish Agency for Economic
and Regional Growth

Tel 08-681 91 00
tillvaxtverket.se

Tillväxtverket arbetar för hållbar tillväxt och konkurrenskraftiga företag i alla delar av Sverige.

Det gör vi genom att stärka företag och regioner. Vi erbjuder kunskap, nätverk och finansiering. Det ger direkt nytta till företag, och också förutsättningar för företag och regioner att möta framtidens utmaningar. Tillväxtverket är nationell myndighet med regional närvaro på nio orter. Ett Sverige med fler företag som vill, kan och vågar är vår vision.